

ویژگی‌های خانوادگی متعادل

اولین و بادوام‌ترین عامل مهم در تکوین و رشد شخصیت هر انسان و زمینه‌ساز رشد اخلاقی، جسمانی، اجتماعی، عقلانی، عاطفی، معنوی، روحی، روانی و... «خانواده» می‌باشد. نهاد «خانواده» از عمومی‌ترین نهادهای اجتماعی است که به‌طور معمول در تمام جامعه‌ها وجود داشته و از مهم‌ترین تکیه‌گاه‌های زندگی اجتماعی می‌باشد. به‌نظر روان‌شناسان و جامعه‌شناسان، «خانواده‌ی متعادل»، مناسب‌ترین نوع خانواده است چراکه در آن، اصل‌ها، ضابطه‌ها، مقررات معقول، سنجیده و منطقی حاکم بوده و حقوق همه‌ی افراد خانواده، حفظ شده و اعضای آن، تعاملی سازنده برای ایجاد رابطه‌ی مناسب‌تر و صمیمی‌تر جهت رسیدن به آرامش، امنیت، رشد، تکامل و شکوفایی استعدادها و توانایی‌های افراد و درنهایت، رسیدن به سعادت و کمال، برقرار می‌نمایند.

برخی پیامدهایی که یک «خانواده‌ی متعادل» برجای می‌گذارد، عبارتند از:

- داشتن انگیزه‌های متعالی و سالم اعضای آن
- هدفمند بودن افراد خانواده و تلاش سازنده برای رسیدن به هدف‌ها
- درنظر گرفتن توانایی‌های هر فرد برای سوق‌دادن او به سمت هدف‌ها
- مسؤلیت‌پذیر بودن افراد خانواده
- سپردن مسؤلیت‌ها به هر فرد براساس توان و ظرفیت واقعی او
- تلاش در جهت رشد و کمال یکدیگر
- ایجاد عواطف و احساس‌های سالم و استوار
- ابراز عشق و علاقه به یکدیگر
- داشتن انگیزه‌ی پیشرفت و حس تعاون و هم‌یاری در بین افراد خانواده
- شناختن حقوق هر فرد در خانواده و رعایت این حقوق از سوی سایر افراد خانواده
- احترام گذاشتن به نظر‌ها و عقیده‌های هر فرد و گرمی‌داشتن مقام یکدیگر
- مشخص بودن جایگاه هر فرد در خانواده و قائل شدن حرمت برای جایگاه او از سوی دیگر افراد خانواده
- مشورت کردن در انجام امور با یکدیگر و داشتن همکاری
- استفاده از تفکر خلاق و شیوه‌های حل مسأله
- انتقادپذیر بودن
- داشتن منطق صحیح و استفاده از آن در برخورد با مانع‌ها و مشکل‌ها
- رعایت اصول اخلاقی
- مبادی آداب بودن، داشتن صفات‌های نیکو و پسندیده و سعی در رشد این صفات در یکدیگر
- مفید و مؤثر بودن برای خود و دیگران
- داشتن نیازهای مناسب و سالم و متناسب با شخصیت هر فرد و تلاش سازنده برای برآورده کردن آن‌ها
- ایجاد آرامش و امنیت برای خود و سایر افراد خانواده
- انجام دادن کارها با برنامه و طرح‌ریزی پیش‌بینی شده و هماهنگ با سایر افراد خانواده

وجیهه بشارت‌زاده

روان‌شناس، مشاور، استاد دانشگاه

